

de les vacil·lacions entre *L-* i *Ll-* (*Lorxa/Llorxa, Lutxent/Llutxent*) afavorides amb *Ll-* per Cavanilles (que digué *Llorcha*); o més aviat alguna contaminació:

La causa dels detalls fonètics no evidents (especialment la *ll-*), ens hem de plantejar, però, si es podria trobar en un altre origen, quelcom d'aràbic (com tants *NLL* d'aquesta comarca). Perquè hi ha en àrab uns noms de planta que el recorden, no ben precisament, però no obstant *RMa.* recull *sunbula* (pl. *sunbulāt* o *sanābil*), traduïnt «spica», amb el derivat *nisānbil*,¹⁰ glossat pel cat. «spigolar» (pp. 59, 87), juntament amb una variant «*subula*: spica» (p. 115) i *sunbula* id. (p. 120); també *PAlc* «espiga de pan: *çubula*, pl. *çubul*» (o sigui 'espiga de blat') i «espiga mocha: *çubūla dula*» (p. 243b37), formes que semblen derivar del verb àr.¹⁵ comú *sabal* «laisser tomber (pluie, cheveux)», «plier, monter en épis (céréales)», d'on l'àr. comú *sabl* «épi».

Per relacionar-hi *Selumbres* caldria una forta metàtesi, i explicar la variant amb nasal. En veritat no manca quelcom d'això. Dozy (*Suppl.* I, 690a3f.) troba *s<u>nb<u>lin* en *Abenbeklariš* (plural sense vocals), glossat per un mot àrab que vol dir 'espígol' («lavande»). Una metàtesi en aquest plural ja fóra fàcil: **sulunbin*, i quan la síl·laba penúltima és tancaçada o llarga és sabut que en àrab vulgar atreïa l'accent: així seria, doncs, *sulūbin* (la variant amb *-n* consta en tot cas en *RMa*). I potser es pot explicar per contaminació d'un altre nom de planta, connex: «spica celtica»: *çumbar* «spica nardo», «*çumbar hindi*» (segurament manlleu oriental). Entre *sulubin* (amb repercussió de líquida) i *çunbar*, no es pot negar que tenim una base quasi idèntica al nostre *Selumbres*.

Més prudent quedar-nos en l'etim. *SOLUMBRA*, potser amb alguna influència de l'arabisme botànic.

¹ Detalls i documentació del mot i la seva història en *DECH* v, 299b58-259a31, i *PVArGc*, 704. — ² No ens hi orienta gaire més un NP morisc *Exalunbe, Exalunben*, que trobem en la Nòmina del Coll de Rates (a l'altre cap del P. Val.) de 1409 (Mateu, *Misc. Fabra*, n.º 690), per més que s'assembla al suposat **Sulunbin*, car un nom de planta no és adequat a NP, la inicial *Ex-* no lliga ni amb la del fitònim ni amb la del nom del morisc; potser relacionat amb *saloma, -omar*, dels mariners, *CELEUMA* (*DECat* vii, 631b45-51). Hi ha sens dubte semblança merament casual amb *Selymbria*, ciutat a la costa de Tràcia, 70 k. a l'O. de Bizanci (Xenofont, *Anabasi* vii, 2.28).

SELVA (I)

Del ll. *sĭlva* 'bosc'. Donem la llista, almenys, dels principals *NLL* que ha deixat en català.

1) *La Selva*, comarca del Nord-est del Princ., entre el Vallès, Osona i el Gironès. El nom li quedà del temps romà, en què era encara plena de bosc, i menys artigada que les comarques veïnes, veg. l'explicació en *E.T.C.* I, 28; cf. l'etimologia del nom de *Sils* (infra). *Gentil.*: *selvatà, -ana*; títol d'empreses locals, cobles⁶⁰

etc., Bofill i Mates, c. 1920: «*Selvatana amor...*». En temps més remot s'havia usat amb aquest valor el ll. *SILVATICUS*, d'on el qualificatiu del llogaret *Lloret Salvatge*, també dit *Lloret de la Selva*, agre. al mun. d'Amer, però ja més al SE., a uns 7 k., i entrant ja de ple dins els límits d'aquesta comarca.

MENCIONS ANT. 1278: *Silva*: «Archidiaconus de ~» (Villan., *Vi. Li.* XIII, 324); o, com determinatiu de *Riudellots*, 1379: *Rivolutorum de Silva* (*Alsius, Nom.*, 197).

2) *La Selva*, veïnat en el Baix Vallespir, agre. a *Les Illes, la sĕlbā* (xxiv, 161.13, 5.23).

MENCIONS ANT. 1395: «locus de *La Selva* et d'*Arbre Gros*» (Alart, *Doc. Gé. Hi.*, 17, 26); anàlogament en Ponsich (*Top.*, 78); 1359, *La Selva*, Ss. xvi i xvii; i «la Selva e *Bregos*» 1336-43.

3) Vora la costa de l'Alt Emp. Hi ha raons per creure que originàriament fos el nom conjunt de tota la vall, que, baixant de St. Pere de Roda, desemboca a mar, a la raonada de l'extrem NO. de la península del Cap de Creus, tota la qual està inclosa en una sola parròquia. L'estil de nomenclatura eclesiàstica és sempre conservador dels estrats toponímics més antics: comprèn els dos pobles: 3a) civilment i oficial dit *La Selva de Mar*; i 3b) *El Port de la Selva*, vila modernament molt més important i populosa que l'altre.

L'ús vulgar local modern, vaciïlla dient *la sĕlbā* per a 3b) i gentil. *sĕlbātāns*, com digueren a la vila mateix (3b) a Casac. 1920. No hi ha dubte que entre la gent allunyada el més usual és dir *La Selva de Mar*, amb l'afegit de «Mar» per evitar confusió amb la comarca *La Selva* —més generalment coneguda a Catalunya en general—; i llavors, tot pensant sobretot en 3b), no se'n descarta 3a). Informants ben populars, i locals, a Llançà, en parlar dels «selvatans», es referien alhora a 3b) i 3a) (xxii, 168.2) forçant una mica el més entès, a distingir, enumera en la llista de pobles: 3b) *el pōr dā la sĕlbā*, i 3a) *le sĕlbā dā mār* (xxii, 109.1.13); però després, en la conversa, deia sempre *el pōrt* i prou, parlant és clar de 3b) (108.4); i insistint en la pregunta del gentilici, precisà que *els sĕlbātāns* són els de 3b) i referint-se a 3b) parlava de «els del Port».

MENCIONS ANT. No consta en els noms de parròquies antigues, com observa Alsius (*Nom.*, 192), car abans la parròquia era «la Vall de Santa Creu» (Alsius, p. 156; avui en la part dependent, anomenada *La Mata* (p. 167); aquesta consta a. 1362, com «Sti. Stephani de *Mata de Silva*», frase on tenim *mata* sinònim arcaic de 'selva'. El nom havia de venir-li doncs, de les raonades tan selvoses que hi ha sota St. Pere de Roda i tirant cap a *La Valleta* (dalt de la vall de Santa Creu).

Altament, com a església se n'hi havia anomenat una, però només amb el nom del sant: a. 974: «Sanctus Stephanus infra terminos Sti. Petri, in comit. Petralatensi» (*Cat. Car.* II, 325.21, 342.33): Cf. Monsalv. xvii, 40. El nom de la bosquíria en qüestió el tenim ja a. 1058, com afr. de l'alou de «Rodis» (després St.